Stockholms universitet

2025-08-25

Kursbeskrivning för Barnrätt (15 hp) HT 2025

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Den övergripande målsättningen med kursen är att förse studenterna med kunskaper om centrala barnrättsliga frågeställningar och teman. I kursen tas ett brett grepp om barnrätten som ämne genom att frågor om barn och barns rättigheter inom flera traditionella rättsområden såsom offentlig rätt, civilrätt, processrätt och straffrätt behandlas, men i kursen ligger fokus i hög grad också på övergripande och principiellt viktiga barnrättsliga frågor och teman. Exempel på sådana övergripande och principiella frågor och teman är 1) relationen mellan barn och föräldrar samt barns själv- och medbestämmanderätt, 2) samhällets yttersta ansvar för barn, 3) barns begränsade rättsliga handlingsförmåga, 4) barns särskilda rättigheter och avstamp i barnkonventionens grundprinciper, samt 5) problematisering av hur rätten konstruerar och reproducerar syn på barn och barndom.

Efter genomgången kurs förväntas studenten i enlighet med kursplanen kunna:

- visa fördjupad kunskap i och förståelse för barnrättens ämnesmässiga bredd och principiellt viktiga övergripande barnrättsliga frågeställningar och teman,
- visa fördjupad förmåga att självständigt identifiera barnrättliga problem och frågeställningar samt att kritiskt och systematiskt kunna analysera sådana frågeställningar med utgångspunkt i en bred rättslig materia i form av rättskällor och barnrättslig forskning,
- självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsliga frågeställningar på barnrättens område med hänsyn till teoribildning inom barnrättens område, relevant regelverk samt samhällelig kontext.

Pedagogiken

Undervisningen består av seminarier och grupphandledning som ges som stöd för arbetet med uppsatsen. Undervisningen förutsätter en hög grad av studentaktivitet både före och under seminarierna, dvs. studenterna ska komma väl förberedda inför varje undervisningstillfälle samt där delta i diskussioner. Observera att aktiv närvaro är en del av examinationen. Ambitionen är att skapa en öppen, vänlig och tillåtande atmosfär vid varje undervisningstillfälle. Inför varje seminarium ger lärarna instruktioner om vad studenterna förväntas läsa samt förbereda inför undervisningstillfället.

Juridiska institutionen

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 10 C
Södra huset, Frescati

Telefon: 08-16 20 00

Stockholms universitet

Närmare om kursens uppbyggnad

Kursens innehåll

Inom ramen för kursen behandlas som framgår ovan olika barnrättsligt relevanta temat. Dessa teman utgörs framför allt av barnrätten som ämne samt principiella barnrättsliga frågor, barn- och föräldrarätt (där frågor om t.ex. föräldrars och vårdnadshavares ansvar, barns med- och självbestämmande och konfliktlösning behandlas), offentligrättsliga frågor och samhällets yttersta ansvar för barn (där fokus ligger på t.ex. social barnavård, barns rätt till skälig levnadsstandard, hälso- och sjukvårdsrätt, migrationsrätt och skoljuridik) samt brott och straff (där frågor om t.ex. barn som brottsoffer behandlas).

De olika kursmomenten

Undervisningen består som framgår ovan av seminarium samt grupphandledning som ges som stöd för arbetet med uppsatsen. Till detta kommer att studenterna erbjuds att delta i studiebesök samt om intresse finns även ingå i bokcirkel där en skönlitterär bok med barnrättsligt tema läses och diskuteras vid ett särskilt tillfälle. Deltagande vid studiebesök, i grupphandledning och bokcirkel är frivilligt, men uppmuntras starkt.

Examinationen består av:

1) aktiv närvaro i undervisning (här ges betyg godkänd eller underkänd),
2) en salstentamen, samt
3) självständigt författande av en uppsats. I uppsatsmomentet ingår ett opponeringsseminarium där studenter presenterar, försvarar och opponerar på uppsatser. Se vidare om detta i särskilda instruktioner för uppsatsmomentet.

Skriftliga och muntliga övningar

Under kursens seminarier ges möjlighet att muntligen diskutera de teman som behandlas. Varje student ska författa en uppsats. Uppsatsen presenteras och diskuteras muntligen vid ett opponeringsseminarium. Därutöver innefattar salstentamen skriftlig övning.

Obligatorier och dispens

Deltagande i undervisningen (introduktion och seminarier) är obligatoriskt och krav på aktiv närvaro ställs. Från kravet på närvaro gäller en generell dispens uppgående till tre av dessa undervisningstillfällen. Det är alltså möjligt att missa tre undervisningstillfällen utan anmälan av frånvaro och utan laga förfall. Vid frånvaro som överstiger fler än tre av det totala antalet undervisningstillfällen som nämns inledningsvis krävs laga förfall som styrks (exempelvis med läkarintyg) och att kursansvariga fattar beslut om sådan dispens. För de frånvarotillfällen för vilka dispens har meddelats ska en kompletterande, pedagogiskt likvärdig, skriftlig uppgift författas. Instruktioner om denna kompletterande uppgift lämnas i samband med beslut om dispens.

Som framgår examineras kursen bland annat genom författandet av en uppsats. I detta moment ingår att muntligt presentera och försvara uppsatsen samt opponering på annan students uppsats. Deltagande i opponeringsseminariet är obligatoriskt och rätt till dispens föreligger inte.

Icke uppfyllda obligatorier leder till att betyg för kursen inte kan ges.

När det gäller inlämning av uppsatsen ska denna lämnas in enligt instruktioner som kommer att finnas i Athena vid kursstart. För sent inkomna uppsatser bedöms inte, vilket innebär att betyg för kursen inte kan erhållas.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Fokus i kursen ligger på svenska förhållanden och nationell rätt. Med hänsyn till den ökande internationaliseringen av den inhemska rätten (genom bland annat inkorporeringen av Europakonventionen och barnkonventionen) behandlas även relevanta internationellrättsliga källor inom ramen för kursen. Det kan även förekomma internationella jämförelser i såväl litteratur som undervisning.

Samverkan med det omgivande samhället

Denna kursomgång, HT 2025, ordnas som nämnts ovan studiebesök, dessa framgår av schemat. Deltagande är frivilligt, men uppmuntras starkt.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

I kursen fördjupas och breddas kunskaper som studenten har förvärvat under juristprogrammets obligatoriska kurser, särskilt Civilrätt C, Förvaltningsrätt, Straffrätt och Processrätt. Kursen har även koppling till andra specialkurser inom familjerätt, men också kurser inom andra ämnesområden där barnrättsliga frågeställningar ingår.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs främst av kursadministratören.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då studenter på så sätt räknas som förstagångsregistrerade vid registrering nästa gång och därmed garanterade

av en plats i undervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

För att kunna anmäla dig till en grupp inför grupphandledningen måste du vara registrerad på kursen. Tiden för gruppanmälan anges på kurshemsidan.

Studieanvisningar

Litteratur och övrigt studiematerial

Kurslitteratur framgår av litteraturförteckning som finns på Athena i samband med kursstart. Övrigt studiematerial (inklusive, artiklar, bokkapitel, rättsfall, etc.) läggs upp i Athena under kursens gång. Som framgår ovan ska studenterna inför varje seminarium förbereda sig enligt de instruktioner som ges till de olika undervisningstillfällena. Utöver detta material ska studenterna nyttja egenvalda vetenskapliga texter, framför allt i författandet av uppsatsen.

Förberedelser inför undervisningen

I lärplattformen Athena anges till varje seminarium vilket material som ska läsas och vilka övriga förberedelser som studenterna förväntas göra. Studenter arbetar självständigt med inläsning kursen igenom, men uppmanas även att samarbeta med varandra såväl inför som under seminarierna.

Examination

Examinationsmoment

- Aktiv närvaro i undervisning
- Salstentamen
    - Skrivtiden är tre timmar.
    - Vid salstentamen är allt material tillåtet, med undantag för egen elektronisk utrustning för kommunikation och/eller möjlighet till internetuppkoppling.
- Uppsats
    - Självständigt författande av en uppsats
    - Muntlig presentation och försvar av uppsats samt opponering på en annan students uppsats

Betyget på kursen baseras till 60 % på resultatet på uppsatsmomentet och 40 % på resultatet på salstentamen. Som grund för betygssättningen sätts poäng på de olika momenten. Totalt kan 30 poäng erhållas. Maximalt kan 18 poäng erhållas för uppsatsen och 12 poäng för salstentamen. För godkänt betyg på kursen krävs minst 9 poäng på uppsatsen och 6 poäng på salstentamen.

Stockholms universitet

En uppsats som underkänns kan kompletteras genom inlämning av ny version senast i samband med datum för omtentamen. En sådan kompletterad uppsats kan maximalt erhålla 14 poäng. Vad gäller aktiv närvaro i undervisning samt presentation, försvar och opponering vid opponeringsseminarium betygssätts dessa moment endast med godkänt eller underkänt.

Tillträde till examination

För att få tentera måste studenten vara registrerad på kursen aktuell termin, samt vara anmäld till tentamen.

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska göras senast tio kalenderdagar före dag för tentamen. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig kan inte beredas plats på tentamen. Alla studenter har rätt att i stället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till kursadministrationen i samband med kursstart. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kursadministratören eller amanuensen (se nedan under Funktionsnedsättning).

Betygskriterier

Ab

Studenten identifierar relevanta barnrättsliga frågeställningar. Studenten visar mycket god förståelse för och mycket god kunskap om ämnesområdet. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett nyanserat, vetenskapligt och relevant sätt. Studenten motiverar sina ställningstaganden mycket väl och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor med ett kritiskt förhållningssätt.

Ba

Studenten identifierar flertalet relevanta barnrättsliga frågeställningar. Studenten visar god förståelse för och god kunskap om ämnesområdet. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett vetenskapligt och relevant sätt. Studenten motiverar sina ställningstaganden väl och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor med ett kritiskt förhållningssätt.

B

Studenten identifierar de mest relevanta barnrättsliga frågeställningarna. Studenten visar förståelse för och kunskap om ämnesområdet. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett vetenskapligt och relevant sätt. Studenten motiverar sina ställningstaganden och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor med ett delvis kritiskt förhållningssätt.

Stockholms universitet

U

Uppnår inte samtliga de krav som ställs för betyget B.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

A

Studenten identifierar relevanta barnrättsliga frågeställningar. Studenten visar mycket god förståelse för och mycket god kunskap om ämnesområdet. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett nyanserat, vetenskapligt och relevant sätt. Studenten motiverar sina ställningstaganden mycket väl och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor med ett kritiskt förhållningssätt.

B

Studenten identifierar relevanta barnrättsliga frågeställningar. Studenten visar god förståelse för och god kunskap om ämnesområdet. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett nyanserat, vetenskapligt och relevant sätt. Studenten motiverar sina ställningstaganden mycket väl och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor med ett kritiskt förhållningssätt.

C

Studenten identifierar flertalet relevanta barnrättsliga frågeställningar. Studenten visar god förståelse för och god kunskap om ämnesområdet. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett vetenskapligt och relevant sätt. Studenten motiverar sina ställningstaganden väl och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor med ett kritiskt förhållningssätt.

D

Studenten identifierar de mest relevanta barnrättsliga frågeställningarna. Studenten visar förståelse för och kunskap om ämnesområdet. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett vetenskapligt och relevant sätt. Studenten motiverar sina ställningstaganden och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor med ett delvis kritiskt förhållningssätt.

E

Studenten identifierar de mest basala barnrättsliga frågeställningarna. Studenten visar ämnesrelevant förståelse och kunskap. Rättsliga och teoretiska begrepp används av studenten på ett godtagbart sett. Studenten motiverar sina ställningstaganden och tar stöd i kurslitteratur, rättskällor samt andra källor.

Stockholms universitet

Fx

Betyget Fx är ett icke godkänt betyg och ges om skrivuppgiften bedöms ligga nära gränsen för godkänd men inte fullt når upp till dessa kriterier. För att uppnå godkänt betyg ges studenten möjlighet att komplettera skrivuppgiften enligt instruktioner från examinator. Efter att examinator meddelat kompletteringsbehov ska studenten lämna in komplettering inom två veckor. Om komplettering inte lämnas in inom angiven tid ska studenten omexamineras. Vid godkänd komplettering används betygen B-E.

F

Uppnår inte samtliga de krav som ställs för betyget E.

Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdat. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratör/amanuens att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast 10 kalenderdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder

Stockholms universitet

som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.